

VLIZINE

jrg. 17, nr. 10 (oktober 2016)

Hét e-zine met praktische informatie over onderzoek en beleid door en voor Vlaamse mariene wetenschappers.

Maandelijkse uitgave, naar keuze met wekelijkse/dagelijkse updates [[abonnement aanpassen](#)]

V.U.: Jan Mees - Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ)

Redactie: Jan Seys, Nancy Fockedeey, Karen Rappé

1. Kalender

- 1.1. [CommOCEAN2016](#), of hoe een verschil maken in je mariene wetenschapscommunicatie
- 1.2. [Marien Onderzoek: Toen en nu](#)
- 1.3. [Vlaams Aquacultuur Symposium op 16 november in Gent](#)
- 1.4. [Hoe collecties maritieme musea meer inzetten voor onderzoek en onderwijs?](#)
- 1.5. [SeArch Eindconferentie: Verdrongen erfgoed](#)
- 1.6. [Wil je een mooie toekomst voor het Belgisch deel van de Noordzee?](#)

2. Publicaties

- 2.1. [Nieuwe versie Marine Regions: wereldwijde geodatabase maritieme grenzen nu nog uitgebreider en nauwkeuriger](#)

3. Vacatures, beurzen en fondsen

- 3.1. [TROPIMUNDO kostendekkende beurzen voor academiejahr 2017-2018](#)
- 3.2. [Beurzen Brilliant Marine Research Idea](#)

4. Varia

- 4.1. [Corsica-North Sea Challenge voor leerlingen van het vijfde jaar secundair onderwijs](#)
- 4.2. [Gratis online stoomcursus 'Breng de oceaan in de klas'!](#)
- 4.3. [Vervanging van het oceanografisch onderzoeksschip Belgica](#)
- 4.4. [Europese wedstrijd voor jonge chefs en studenten hotelschool: koken met duurzame vis](#)

1.1. CommOCEAN2016, of hoe een verschil maken in je mariene wetenschapscommunicatie

Op 6 en 7 december vindt CommOCEAN2016 plaats in Brugge. Deze internationale conferentie wil de uitwisseling van moderne communicatiepraktijken over oceaantwetenschappen promoten. De organisatoren mikken op mariene wetenschappers én communicatoren die werken in mariene instituten, gouvernementele en niet-gouvernementele organisaties. Inschrijven kan nog tot 15 november. Zorg dat je erbij bent of volg ons op Twitter ([@CommOCEAN2016](#)) en Facebook ([@commocean](#))!

De oproep voor abstracts leverde meer dan 110 inzendingen op, afkomstig van mariene wetenschappers en wetenschapscommunicatoren uit 29 landen. Het scientific committee puzzelde op basis hiervan een boeiend en gevarieerd programma bijeen. Verwacht je aan keynote sprekers, interessante workshops en themasessies over hoe men met de mariene wetenschappen een breed publiek kan bereiken, hoe men de impact van de communicatie kan verhogen en hoe sociale media, grafische visuals en out-of-the-box-ideeën de zaak kunnen vooruithelpen. Anderzijds komen ook enkele wetenschappers aan bod met topverhalen rond uitdagend diepzeeonderzoek, de modernste oceaantobservatietechnieken, het belang van het kleine plankton en de bedreiging van de verzuring van de oceaan.

Neem zeker een kijkje op www.commocean.org/conference-programme en volg de laatste nieuwtjes op Twitter ([@CommOCEAN2016](#)) en Facebook ([@commocean](#)). Indien je er om een of andere reden niet bij kan zijn in Brugge, zal je op deze twee sociale media-kanalen de conferentie goed kunnen meevolgen van op afstand. Inschrijven om deel te nemen aan de conferentie kan nog tot 15 november 2016. Lees er alles over op www.commocean.org/registration.

Organisatoren van CommOCEAN2016 zijn de European Marine Board en zijn Communication Panel, het IODE Project Office for IOC/UNESCO en het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ).

Link: www.commocean.org/conference-programme

[\[naar boven\]](#)

1.2. Marien Onderzoek: Toen en nu

Op zondag 27 november 2016 viert het VLIZ samen met vele Vlaamse zeewetenschappers de Dag van de Wetenschap door de deuren van het onderzoeksschip Simon Stevin en van het Marien Station Oostende open te

stellen voor het breed publiek. Daarenboven tonen we in primeur een heuse tijdslijn met de geschiedenis van het marien onderzoek in Vlaanderen!

De zeewetenschappen die in de kijker geplaatst worden zijn o.a. de opvolging van de commerciële zandontginning, het nagaan van de oorzaak van huidzweren bij scharren, de fine-tuning van het gebruik van de elektrische pulskor, de reden tot zenderen van kabeljauw en paling en de moderne technologieën om plankton en benthos in beeld te brengen. Daarenboven maken alle topics, speciaal voor Dag van de Wetenschap, een knipoog naar hoe hun onderzoek in het verleden uitgevoerd werd.

Het Marien Station Oostende (Slipwaykaai 2, 8400 Oostende) en de RV Simon Stevin (Hendrik Baelskaai 1, 8400 Oostende) openen hun deuren voor het publiek op zondag 27 november, doorlopend van 10.00 tot 17.00 uur. Gratis toegang.

Link: www.vliz.be/nl/dag-van-de-wetenschap-2016

[[naar boven](#)]

1.3. Vlaams Aquacultuur Symposium op 16 november in Gent

UGent is gastheer voor het vijfde Vlaams Aquacultuur symposium georganiseerd door het Vlaams Aquacultuur platform. In een eerste luik worden enkele alternatieve aquacultuursoorten voorgesteld die aan een nichemarkt beantwoorden. Sommige soorten staan nog in de startblokken, andere vinden langzaam hun weg naar de markt. Vervolgens wordt toegelicht hoe de aquacultuursector kan meegenieten van de resultaten van zowel fundamenteel Artemia-onderzoek, als van het recent goedgekeurd Interreg project AquaVlan 2.

Het event gaat door in het Mariot Hotel aan de Korenlei 10 in Gent. De dag wordt afgesloten met een receptie in het nieuwe gebouw van het Laboratorium voor Aquacultuur & ARC. Inschrijving is gratis en moet voor 11 november 2016 doo rte mailan naar Marieke.DeSchoenmaeker@lv.vlaanderen.beInschrijven.

Meer details over het programma via:

Link: <http://www.vliz.be/docs/vlizine/17-10/VlaamsAquacultuurSymposium2016-uitnodiging.pdf>

[[naar boven](#)]

1.4. Hoe collecties maritieme musea meer inzetten voor onderzoek en onderwijs?

Van 6 tot 8 september 2017 organiseert het Museum aan de Stroom (MAS) in Antwerpen de XIth North Sea History Conference. Op deze internationale conferentie staat de waarde van maritieme museacollecties voor academici en het onderwijs centraal. Traditioneel gebruiken historici geschreven bronnen, maar steeds meer worden de door maritieme musea opgebouwde cultuur- en erfgoedcollecties ingezet voor onderzoek en bij het lesgeven. Wil je je eigen activiteiten en onderzoek rond dit topic voorstellen? De oproep voor het indienen van abstracts loopt nog 15 februari 2017.

Klik [hier](#) voor meer informatie. Indienen van abstracts en meer uitleg hierover bij lokale organisator Jan Parmentier (jan.parmentier@stad.antwerpen.be).

Link: www.vliz.be/docs/vlizine/17-10/XIthNorthSeaHistoryConference2017_MAS_Call-for-Papers.pdf

[[naar boven](#)]

1.5. SeArch Eindconferentie: Verdronken erfgoed

Op de eindconferentie van het SeArch-project op 22 november 2016 (Het Pand, Gent) komen de resultaten van het onderzoek naar oervalleien, scheepswrakken en andere (pre)historische getuigenissen in een steeds 'drukker' wordende Noordzee aan bod.

Oervalleien, intussen bedekt met dikke zandlagen, tevoorschijn getoverd met innovatieve surveytechnieken. Meer dan 250 wrakken van schepen, onderzeeërs en vliegtuigen verspreid over het Belgische deel van de Noordzee, slechts een fractie van wat vermoedelijk in de bodem verborgen blijft. Vuurstenen, keramiek, botten en beenderen van lang uitgestorven diersoorten, maar ook wapentuig en andere curiosa als toevallige vondsten in visnetten, baggerspecie of op het strand. Dit alles vormt het decor voor de SeArch-studiedag, die het IWT-project SeArch (www.sea-arch.be) afsluit en de nieuwste bevindingen rond het onroerend onderwatererfgoed van onze zee belicht.

Op dinsdag 22 november 2016 (14:00-17:15) vindt de eindconferentie van het project plaats in Het Pand, Onderbergen 1 te Gent. Deelname aan deze studienamiddag is gratis. Wel dient u zich vooraf verplicht te registreren via deze link. Via dezelfde link kan u ook het gedetailleerde programma nalezen. Het aantal plaatsen is beperkt, snel inschrijven is de boodschap.

Link: <http://www.sea-arch.be/nl/registratieformulier>

[[naar boven](#)]

1.6. Wil je een mooie toekomst voor het Belgisch deel van de Noordzee?

Staatssecretaris Philippe De Backer nodigt iedereen die constructief wil meedenken over hoe de Noordzee er in de toekomst zou moeten uitzien en worden beheerd, uit voor een eerste overleg op 14 december 2016 (13-17u30u).

Het overleg "De toekomst van de zee - de zee van de toekomst" streeft naar het verkrijgen van input voor de

Ontwikkeling Langetermijnvisie Noordzee 2050. Een dergelijke visie omvat niet alleen de traditionele gebruiken van onze Noordzee, zoals bijvoorbeeld visserij, scheepvaart en zandwinning. Ook de bescherming van natuurwaarden en van onroerend erfgoed, binnen een bredere context van een optimaal ruimtelijk beleid, komt aan bod. Zo werkte de staatssecretaris recent nog een nieuwe wetgeving uit, waardoor acht historisch waardevolle scheepswrakken in het Belgisch deel van de Noordzee beter beschermd zijn.

"De toekomst van de zee - de zee van de toekomst" vindt plaats in de Marinebasis Zeebrugge, Graaf Jansdijk 1, 8380 Zeebrugge. Meer info bij: Vicky.Vangeel@Debacker.fed.be.

Link: <http://www.health.belgium.be/nl/agenda/de-toekomst-van-de-zee-de-zee-van-de-toekomst>

[[naar boven](#)]

2.1. Nieuwe versie Marine Regions: wereldwijde geodatabase maritieme grenzen nu nog uitgebreider en nauwkeuriger

In deze nieuwe versie kreeg MarineRegions.org een update van zijn globale Exclusieve Economische Zones (EEZ) (versie 9), en lanceert het compleet nieuwe, extra datasets met alle Territoriale wateren, de Aansluitende zones, Binnenwateren en Archipelagische wateren.

Link: <http://www.vliz.be/nl/news?p=show&id=4749>

[[naar boven](#)]

3.1. TROPIMUNDO kostendekkende beurzen voor academiejaar 2017-2018

Kandidaten voor een volledig kostendekkende beurs voor deelname aan de internationale masteropleiding Erasmus Mundus Masters Course in Tropical Biodiversity and Ecosystems (TROPIMUNDO) 2017-2018 kunnen zich nog tot 30 november 2016 aanbieden.

Het EC-gefinancierde Erasmus Mundus TROPIMUNDO-programma legt de focus op tropische biodiversiteit en ecosystemen. Het eerste en derde semester avn deze opleiding bestrijken basis- en gespecialiseerde cursussen die doorgaan in België, Italië, Frankrijk en Frans-Guyana. Het tweede semester bestaat uit veldwerk en scholing in een mariene (Aziatische mangroves, Groot Barrière-rif) of terrestrische tropische locatie. Het vierde semester is volledig gewijd aan het maken van een proefschrift rond tropische biodiversiteit en ecosystemen.

Geselecteerde kandidaten ontvangen een beurs volledig kostendekkend voor het collegegeld, de mobiliteitskosten, verzekering en daarbovenop een maandelijkse studententoelage. Voor de toekenning van de beurzen wordt enkel met excellentie rekening gehouden. Er zijn geen landbependingen, wat betekent dat iedere uitmuntende kandidaat kans maakt. Dossiers moeten binnen zijn tegen 30 november 2016.

Meer informatie:

Link: www.tropimundo.eu

[[naar boven](#)]

3.2. Beurzen Brilliant Marine Research Idea

Het VLIZ lanceert voor de eerste maal een oproep voor 'Brilliant Marine Research Ideas' met als doel promovendi verbonden aan een Vlaamse Universiteit of Vlaamse Hogeschool te inspireren en te ondersteunen om een briljant idee uit te voeren in het kader van hun doctoraatsonderzoek. Deadline voor het indienen van voorstellen ligt op 1 december 2016.

Met de bijdragen en giften die het VLIZ ontvangt in het kader van de filantropie-werking willen we marien onderzoeksideeën financieren die kunnen bijdragen aan het oplossen van een op hypothese gebaseerde mariene onderzoeksvraag.

Onderwerpen die o.a. in aanmerking komen zijn verontreiniging, de oceaan en de menselijke gezondheid, mariene biodiversiteit, klimaatverandering, oceaan-gerelateerde rampen en mariene exploraties.

De beurs (van max. 5000 euro) kan worden gebruikt om promovendi te helpen bij hun lab- en/of veldwerk, data-acquisitie en -analyse, bezoeken aan andere instituten om gespecialiseerde faciliteiten te gebruiken, de aankoop van apparatuur of software die nodig is voor een bepaalde analyse enz. Het fonds kan niet gebruikt worden voor personeelskosten of om conferenties bij te wonen.

Meer informatie en aanvraagformulier zijn te vinden op de VLIZ-website:

Link: www.vliz.be/nl/brilliant-marine-research-idea

[[naar boven](#)]

4.1. Corsica-North Sea Challenge voor leerlingen van het vijfde jaar secundair onderwijs

De universiteiten van Gent en Luik vieren beiden hun 200ste verjaardag met de spannende wetenschapswedstrijd rond zeeën en oceaan voor het vijfde jaar secundair onderwijs.

De wedstrijd richt zich zowel op Vlaamse en Waalse leerlingen en focust op hun wetenschappelijke kennis over een door de organisatie nader opgelegd thema, alsook op de inhoud van een leesportfolio over dit thema.

Teams (15 per regio) van telkens tien leerlingen, worden per regio tegenover elkaar gerangschikt. De eerste

twee teams van elke regio winnen een prijs. De winnaars van de eerste prijs uit beide landsdelen vertrekken samen naar Calvi (Corsica), de winnaars van de tweede prijs uit beide landsdelen gaan samen naar Oostende. Allen worden begeleid door hun leerkrachten en een team mariene onderzoekers van de Universiteit Gent en Universiteit van Luik, voor een uitzonderlijk verblijf vol wetenschappelijke ontdekkingen. De eerste prijs – zowel voor het eerste Nederlandstalige als eerste Franstalige team – bestaat uit een verblijf van één week in het Station voor onderzees en oceanografisch onderzoek (Stareso) van de Universiteit van Luik in Calvi, Corsica (van 23 april 2017 tot 30 april 2017). Stareso staat voor het Station de Recherches Sous-marines et Océanographiques, gelegen in Calvi, aan de noordwestkust van Corsica, in de Middellandse zee. Het onderzoeksstation van de Universiteit van Luik is ideaal gelegen voor marien onderzoek. Meer info op <http://stareso.ulg.ac.be>.

De tweede Nederlandstalige en tweede Franstalige team winnen beiden een verblijf van drie dagen bij het Marien station Oostende en aan boord van het onderzoeksschip Simon Steven van het Vlaams Instituut voor de Zee VLIZ (3 mei 2017 tot 5 mei 2017). Het VLIZ ondersteunt vanuit zijn rol als coördinatie- en informatieplatform een duizendtal zeewetenschappers in Vlaanderen door hun kennis bij beleidsverantwoordelijken, educatoren, het grote publiek en wetenschappers te etaleren. Meer info op www.vliz.be.

Nederlandstalige teams (maximum 10 leerlingen uit het vijfde jaar secundair onderwijs) kunnen zich inschrijven van 10 november tot 31 december 2016 via <http://200.ugent.be/scholenwedstrijd>. Franstalige teams schrijven zich in via <http://corsica.ulg.ac.be>.

Op 2 januari 2017 wordt aan alle ingeschreven teams het precieze thema van de wedstrijd bekendgemaakt, en ontvangen de ploegen hun studiemateriaal. De quiz van deze wedstrijd vindt plaats op 11 maart 2017 in de Universiteit de Liège, Campus Sart Tilman.

Meer weten over de inschrijving van Nederlandstalige leerlingen bij Thibaud Mascart van de onderzoeksgroep Mariene Biologie van de Universiteit Gent: 09 264.85.16 of thibaud.mascart@ugent.be

Link: <http://www.ugent.be/200/scholenwedstrijd>

[[naar boven](#)]

4.2. Gratis online stoomcursus ‘Breng de oceaan in de klas’!

In de week van 7 november 2016 starten internationale experts met een gratis online cursus voor leerkrachten secundair onderwijs en andere educatoren. In vijf opeenvolgende weken leer je er hoe je op een innovatieve, leuke en aantrekkelijke manier jongeren meer ‘oceaangeletterd’ maakt. Er worden je diverse praktische tools aangereikt om jongeren meer bewust te maken van het verband tussen de oceaan en hun eigen dagelijkse leven.

De MOOC (Massive Open Online Course) “From abc to abseas: ocean literacy for all” wordt georganiseerd door UNESCO/IOC-IODE binnen het Europese project [Sea Change](#). Zowel verhaallijnen met theoretische duiding, als interactieve sessies over oceaangeletterdheid zullen in deze MOOC aan bod komen. Deze lessenreeks voorziet niet alleen in het aanreiken activiteiten en lesplannen, maar er wordt tevens online advies en ondersteuning gegeven, en je kunt er via de netwerking ervaringen uitwisselen met een gemeenschap van educatoren, allen met een fascinatie voor de zee!

De cursus is beschikbaar in verschillende talen, waaronder het Engels, Frans en Spaans. Al meer dan 65 mensen hebben zich al aangemeld, zorg dat je er ook bij bent! Schrijf je gratis en vrijblijvend in via:

https://platform.europeanmoocs.eu/course_from_abc_to_abseas_ocean_liter. Lees meer in de [flyer](#).

Link: https://platform.europeanmoocs.eu/course_from_abc_to_abseas_ocean_liter

[[naar boven](#)]

4.3. Vervanging van het oceanografisch onderzoeksschip Belgica

Tijdens de ministerraad van 28 oktober 2016 werd er akkoord gegaan met het voorstel van staatssecretaris voor Wetenschapsbeleid Elke Sleurs en staatssecretaris voor Noordzee Philippe De Backer voor de vervanging van het onderzoeksschip Belgica.

De RV Belgica heeft haar maximale levensduur heeft bereikt. Er is daarom een structurele oplossing nodig voor de vervanging van het schip. De ministerraad machtigt de staatssecretaris voor Wetenschapsbeleid en de minister van Defensie ermee de overheidsopdracht voor de levering van een nieuw onderzoeksschip voor te bereiden en om een lastenboek voor akkoord aan de ministerraad voor te leggen. Daarnaast ondernemen ze ook verdere stappen om de samenwerking voor de exploitatie van het nieuwe schip te formaliseren en het gekozen exploitatiemodel voor akkoord aan de ministerraad voor te leggen.

Link: <http://www.presscenter.org/nl/pressrelease/20161028/vervanging-van-het-oceanografisch-onderzoeksschip-belgica>

[[naar boven](#)]

4.4. Europese wedstrijd voor jonge chefs en studenten hotelschool: koken met duurzame vis

De 2017-editie van de “Prijs Olivier Roellinger – voor het behoud van vis en zeevruchten” werd recent

gelanceerd. Deze wedstrijd staat open voor jonge koks (onder de 35) en chefs-in-opleiding uit alle Europese landen. Ze worden gevraagd twee recepten met duurzame visproducten te creëren en hun keuze te verdedigen voor een jury. We hopen heel wat kandidaturen uit België te kunnen verwelkomen!

De organisator van deze wedstrijd is SeaWeb Europa (www.seaweb-europe.org) en krijgt hierbij de persoonlijke steun van de Franse chef-kok Olivier Roellinger en vele andere partners, o.a. het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ) in België.

Link: www.vliz.be/nl/news?p=show&id=4740

[\[naar boven\]](#)

U krijgt dit bericht omdat u bent ingeschreven op de VLIZine-rondzendlijst. Uw adres wordt niet aan derden doorgegeven en wordt niet voor commerciële doeleinden gebruikt. Om uw abonnement aan te passen of op te zeggen: klik [hier](#).

Het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ) wil via dit e-zine informatie verstrekken over de eigen activiteiten en die van onderzoeks- en beleidsgroepen in Vlaanderen actief in de mariene en kustgebonden wetenschappen. [Lid worden van VLIZ?](#)

Reacties en alle nuttige informatie van uw kant (zoals vacatures, nieuwe projecten, vraag voor samenwerking, interessante symposia, etc.) wordt graag ingewacht via info@vliz.be. De archieven van dit e-zine zijn [hier](#) raadpleegbaar.

Disclaimer: Eventuele standpunten zijn die van de auteurs en stemmen niet noodzakelijk overeen met die van het VLIZ. Het VLIZ is niet verantwoordelijk voor enige schade opgelopen ten gevolge van foutieve of verkeerd geïnterpreteerde informatie in dit e-zine, noch voor de inhoud van websites waarnaar verwezen wordt. Delen uit dit e-zine mogen worden overgenomen, met bronvermelding. Deze publicatie mag ter kennismaking worden doorgestuurd naar derden.

Copyright © 2016 Vlaams Instituut voor de Zee - www.vliz.be

InnovOcean site · Wandelaarkaai 7 · 8400 Oostende